

palautteet@fingrid.fi

Lausunto Kantaverkon kehittämissuunnitelman luonnoksesta 2024–2033

Tausta

Fingrid on pyytänyt palautetta Suomen kantaverkon kehittämissuunnitelmaan seuraavalle kymmenvuotiskaudelle 2024–2033. Kantaverkon vahvistamisella varaudutaan energijärjestelmän murrokseen, jossa verkkoon liittyy suuri määrä uutta tuotantoa ja kulutusta, ja jossa on entistä suurempi tarve kysynnän ja tarjonnan yhteensovittamiselle kysyntäjoustojen ja energian varastoinnin avulla.

Suunnitelman keskeisinä tavoitteina on turvata valtakunnallinen sähkön siirtokapasiteetti ja verkon toiminnan vakaus muuttuvassa toimintaympäristössä. Kasuvia haasteita siirtoverkolle asettavat mm. sähkön tuotantorakenteen muuttuminen vähäpäästöisemmäksi sekä yhteiskunnan voimakas sähköistyminen. Molempien taustalla on ilmastomuutos, johon sopeutumista ohjaa valtioneuvoston hyväksymä kansallinen tavoite hiilineutraalisuudesta vuoteen 2035 mennessä.

Etelä-Savon maakuntaliitto kiittää Fingridiä lausuntomahdollisuudesta, joka antaa aidosti mahdollisuuden vaikuttaa sekä tuoda esille näkemyksiä eri puolilta maata. Maakuntaliitto myös katsoo hyvällä avoimella ja vuorovaikutteisella suunnittelutyöllä sekä kiittää erinomaisesta yhteydenpidosta.

Etelä-Savon maakuntaliitto lausuu kehittämissuunnitelmasta seuraavaa:

Sähköntuotanto painottuu yhä enemmän Pohjois- ja Keski-Suomeen sekä maan länsiosiin. Sähkön siirtäminen Etelä-Suomen kulutuskeskittymiin edellyttää siten pohjois-eteläsuuntaisten siirtoyhteyksien vahvistamista ja verkkovahvistukset kohdentuvat vahvasti Länsi- ja Keski-Suomen halki kulkeviin voimalinjoihin.

Etelä-Savon maakuntaliitto haluaa painottaa, että Etelä-Savossa on vireillä useita tuulivoima- ja aurinkovoimapuistohankkeita. Tuulivoiman osalta vireillä on 4 hanketta, joiden yhteenlaskettu teho on noin 430–570 MW (voimaloita 66) sekä aurinkovoiman osalta 10 hanketta, joiden yhteenlaskettu teho on noin 300 MW (pinta-ala 693 ha).

Maakuntaliitto pitää erityisen hyvänä suunnitelmassa osoitettua, uutta harjulinjaa, mutta näyttäisi, että sen perusteluista on unohtunut kokonaan Etelä-Savon tuulivoima- ja aurinkovoimapotentiaali ja vireillä olevat hankkeet. Nämä on tärkeä tunnistaa jatkotyössä, jotta voidaan varmistua, että myös Etelä-Savon tarpeet on tunnistettu kehittämissuunnitelmassa.

Harjulinjan osalta sanottu sivulla 19: ”Yhä kasvavan tuulivoimalla tuotetun sähkön siirtämiseksi Kainuun, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon alueilta etelän kulutukseen suunnitellaan uutta 400 kV Harjulinjaa Kajaanin Höyttikankaan ja Haapajärven Pysäysperän sähköasemilta Pyhäjärven kautta Etelä-Suomeen (kuvassa 2 voimajohto 18). Voimajohtojen suunniteltu valmistuminen on vuonna 2032.”

Maakuntaliitto myös pitää hyvänä 110 kV:n (Huutokoski–Kauppila–Hämeenlahti) voimajohtojen uusimista vuonna 2025, mikä lisää siirtokapasiteettia ja mahdollistaa näin tuulivoiman liittämisen Pieksämäen alueella.

Etelä-Savon maakuntaliitto toteaa kuitenkin huolestuneena, että kun katsoo kehittämissuunnitelmaa kokonaisuutena, Itä-Suomi jää suurilta osin käytännössä katsoen uusien verkkoinvestointien ulkopuolelle. Suunnitellut vähäiset investoinnit koostuvat lähinnä käyttövarmuuden turvaamiseen ikääntyneiden rakenteiden ylläpitoinvestointien turvin, kuten uusimalla vanhoja puupylväsrakenteisia voimajohtoja. Fingridin kantaverkon kehittämissuunnitelmassa tulisi huomioida kattavammin myös Itäisen Suomen hankkeet, suunnitelmat ja potentiaali, jotta teollisen mittaluokan investoinnit aurinkovoimaan ja tuulivoimaan olisivat toteutettavissa.

Fingridin kantaverkkoa tulee siten jatkossa kehittää tasapuolisesti, jotta sähkön tuotanto jakautuisi tasaisesti Suomen eri osiin ja energiatuotannon omavaraisuus ja huoltovarmuus toteutuu paremmin koko Suomen alueella.

Etelä-Savon maakuntaliitto painottaa, että **sähköverkon riittävyys on keskeisin haaste ja pullonkaula Itä-Suomen elinkeinoelämälle** ja sen kehittämiseksi eli toisin sanoen kuntien elinvoimatyölle jo nyt ja sähköverkkohankkeiden pitkien toteutusaikojen vuoksi myös lähitulevaisuudessa. Teollisten investointien ja uusiutuvan energian teollisen mittakaavan hankkeiden etenemisen kannalta sähköverkon kapasiteetti aiheuttaa haasteita investointien toteuttamiseen itäisessä Suomessa. Kun pyritään kohti asetettuja hiilineutraalisuustavoitteita kansallisessa ja kansainvälisessä mittakaavassa, uusiutuvan energian tuotanto on keskeisessä asemassa ja pelkona on, että itäinen Suomi jää muuta maata heikomman sähköverkon kapasiteetin vuoksi sivusta katselijaksi ja kehityksestä edelleen muuta maata jälkeen.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Pentti Mäkinen
maakuntajohtaja

Jenni Oksanen
aluesuunnittelupäällikkö